

สืบสาน หลานตาขุน. (2558, เมษายน) “ประวัติวัดโบราณ วัดตาหมอ”
สารนครศรีธรรมราช. 45(4) : หน้า 18-26.

หอสมุดแห่งชาติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๑๕

นครเมืองศาสนา

ประวัติวัดโบราณ “วัดตาหมอ”

ลุงสืบสาน หลานตาขุน /เรียบเรียง

ช้ โดยทางราชการ “วัดตาหมอ” ชื่อที่ชาวบ้านเรียกชื่อเดิม วัดตาหมอ สังกัด มหานิกาย อยู่ในเขต
การปกครองคณะสงฆ์ ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคที่ ๑๖
ตั้งอยู่ที่เลขที่ - หมู่ที่ ๖ ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ริมคลองเขาแก้ว
ใกล้เนินเขาวัง มีเนื้อที่จำนวน ๑๔ ไร่ ๕ ตารางวา อยู่ท่ามกลางสวนผลไม้โบราณ เพราะที่วัด คือสวนผลไม้
ของ “ปู่ตาหมอ” วัดจึงชื่อตามชื่อของเจ้าของที่ ลูกหลานของตาหมอเรียกว่า วัดตาหมอนปัจจุบัน...

สืบสาน หลานตาขุน. (2558, เมษายน) “ประวัติวัดโบราณ วัดตาหมอ”
สารนครศรีธรรมราช. 45(4) : หน้า 18-26.

หลักฐานการตั้งวัดตาหมอ

กรรมสิทธิ์ที่ดิน คือ โฉนด (ครุฑแดง) ไม่มีหลักฐานบ่งบอกว่าวัดสร้างเมื่อใด แต่น่าจะประมาณตามคำบอกเล่าของคนรุ่นปู่ทวดได้ว่าประมาณ พ.ศ.๒๒๙๘ เพราะหลักฐานทางธรรมชาติ คือมิ่งคุตในวัดมีอายุประมาณ ๓๐๐ ปี ยังมีตามหลักฐานคือภาพถ่ายที่ติดมากับประวัตินี้

พระอาจารย์ทองดีรักษาการเจ้าอาวาสยุคแรกๆ ท่านเป็นผู้ร่วมบูรณะพระบรมธาตุกับพ่อท่านปาน หรือ (พระเทพมุนีศรีสุวรรณ กุปตมาภิบาล) มาก่อน

รูปปั้นตาหมอ

มีเรื่องที่คนรุ่นปู่ทวดได้เล่าให้ฟังว่ามีชายคนหนึ่งไม่ทราบชื่อและไม่รู้ว่ามีมาจากไหนได้ตั้งรกรากถิ่นฐานอยู่ในหมู่บ้านมะปราง ซึ่งเป็นสวนผลไม้สมรมคือ ที่วัดในปัจจุบันมีความชำนาญเป็นพิเศษ ในการประกอบยาสมุนไพรรักษาโรคต่างๆ ชาวบ้านมีความเลื่อมใสศรัทธาและเคารพนับถือท่านมาก แต่พออายุย่างเข้าสู่วัยชราท่านบอกว่าอยากพักผ่อนเพื่อปลีกวิเวก จึงสั่งให้ลูกหลาน สร้างศาลาให้ในที่ที่สงบบริเวณที่สวนนี้

สืบสาน หลานตาขุน. (2558, เมษายน) “ประวัติวัดโบราณ วัดตาหมอ”
สารนครศรีธรรมราช. 45(4) : หน้า 18-26.

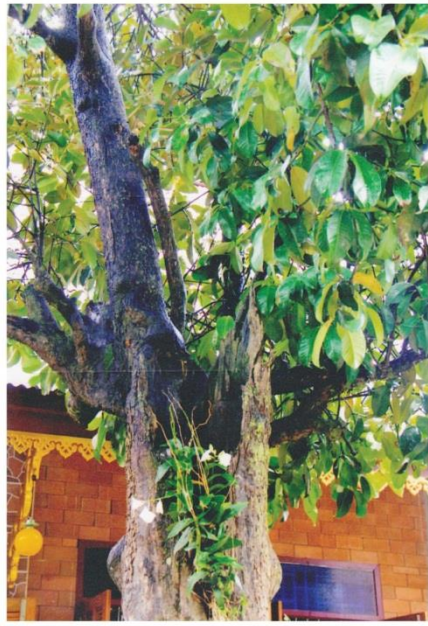
ศาลาอาศรมประดิษฐานรูปปั้นตาหมอ

ตาหมอจึงไปพักผ่อนหาความสงบโดยการบำเพ็ญภาวนาวิปัสสนาเพื่อฝึกใจให้สงบและได้สั่งลูกหลาน และชาวบ้านว่าถ้าท่านตายไปแล้วให้เอาที่ดินแปลงนั้นสร้างวัด เพื่อเป็นสาธารณะประโยชน์สืบทอดพระพุทธศาสนา และสั่งว่าแร่ตึกที่ท่านสะสมเอาไว้เมื่อครั้งยังหนุ่มๆ ให้เอาตึกนั้นไปหล่อพระลาก (พระปางอุ้มบาตร) และไม้ขนุน ต้นใหญ่มาแกะเป็นพระลากด้วย ลูกหลานก็ส่งข้าวส่งน้ำเลี้ยงดูท่านตลอดโดยเฉพาะข้าวต้มโรยน้ำตาลเป็นของโปรดปรานของท่าน

หลังจากท่านตายไปแล้วลูกหลานก็ยังนึกพระคุณท่านตลอด โดยนำเอาข้าวต้มมาทำการบูชาทุกวัน แต่คนรุ่นปู่ทวดได้เล่าว่าปู่ตาหมอรักลูกหลานมาก ตายไปแล้วเป็นเทพเจ้า วิญญาณท่านเข้าสิงร่างเสือโคร่งใหญ่ วนเวียนเที่ยวดูแลลูกหลานอยู่ตลอดซึ่งลูกหลานสงสัยว่าปู่ตาหมอตายไปแล้วแต่ข้าวต้มที่นำมาบูชาท่านหายไปหมดทุกวัน วันหนึ่งลูกหลานนำข้าวต้มไปบูชาโดยตั้งไว้บนศาลาเหมือนเดิม แต่ไม่กลับบ้าน ได้หลบซ่อนแอบอยู่ใกล้ๆ พอปลดคน เสือกออกมากินข้าวต้มจนหมด จึงได้ทราบว่ามีของพวกลูกหลานเป็นเสือไปแล้ว แต่ไม่ทำร้ายใคร คอยปกป้องคุ้มภัยให้ลูกหลานและผู้คนที่สำคัญๆไปมาตลอด แต่ถ้าผู้ใดกล่าวให้ร้ายเล่าแดงเดชปราบให้เห็น หนึ่งตะลุง มโนราห์เดินทางมาถึงบริเวณนี้ก็จะคารวะท่านโดยหยุดบรรเลงเครื่องดนตรีหนึ่งหรือมโนราห์ ก่อน ๑ จบเป็นการบูชา แล้วค่อยเดินทางต่อไป

สืบสาน หลานตาขุน. (2558, เมษายน) “ประวัติวัดโบราณ วัดตาหมอ”
สารนครศรีธรรมราช. 45(4) : หน้า 18-26.

ต้นมังคุดอายุ ๒๐๐ กว่าปี อยู่ติดกับกำแพงวิหาร

ประชาชนหรือลูกหลานใครเดือดร้อนมาถักการบูชาและบนบานศาลกล่าวขอให้ช่วยเหลือแล้วค่อยนำข้าวต้มหรือหนึ่งตะลุง-มินราห์ มาแสดงถวายเพื่อกันหลังจากสมประสงค์ที่บนไว้

การสร้างวัดแม้ไม่สามารถบอกได้ชัดเจนว่าสร้างเมื่อใดแต่ลูกหลานก็ทำตามคำสั่งของปู่หมอทุกอย่างสำหรับแร่ตึกก็ร่วมกันหล่อเป็นพระลากได้สำเร็จและได้นำเอาไม้แก่นขนุนมาแกะเป็นพระลากอีกรูปหนึ่ง เมื่อวัดตาหมอร้างไปหลายปีไม่มีคนดูแลรักษา ชาวบ้านกรรมกรวัดได้นำเอาพระลากตึกและไม้ขนุนทั้ง ๒ องค์ไปฝากไว้ที่วัดใหม่ทอง หมู่ที่ ๔ ตำบลขุนทะเลใกล้ๆ วัดตาหมอนี้เอง ปัจจุบันพระลากทั้ง ๒ องค์ นำกลับมาไว้ที่วัดตาหมอเหมือนเดิมและใช้ลากทุกปี

หมื่นเสลาบตรักษา ได้เล่าให้นายแซ ศรีจำลอง เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๐ ว่าวัดตาหมอเคยเจริญรุ่งเรืองมาก่อนแต่เนื่องจากวัดร้างเป็นช่วงๆ ช่วงละหลายปี จึงทำให้ขาดการปกครองวัดอย่างต่อเนื่อง

พ.ศ.๒๔๖๕ หมื่นเสลาบตรักษา ได้นิมนต์พระพุฒ ญาณโว, มารักษาการเจ้าอาวาส และได้คิดปรับปรุงบูรณวัด ได้จัดพิมพ์หนังสือคำกลอนเรื่อง “เรือนสามน้ำสี่” แทนใบฎีกาเพื่อทอดผ้าป่าหาเงินบูรณวัด สมัยก่อน “เรือนสามน้ำสี่” เงินมีค่าแต่หายาก ตอนหนึ่งในหนังสือว่า “ยี่สิบห้าสตางค์ อย่างคล่องคล่อง ไม่ขัดข้องฎีกา วัดตาหมอ” และในตอนหนึ่งว่า “คนก็ขัดวัดก็ขัดไปนิมนต์ ท่านรอดมาให้ช่วยชุด” (สมัยนั้นพระรอด เป็นนักเทศน์ชื่อดัง)

สืบสาน หลานตาขุน. (2558, เมษายน) “ประวัติวัดโบราณ วัดตาหมอ”
สารนครศรีธรรมราช. 45(4) : หน้า 18-26.

พระนครศรีธรรมราช

วัดตาหมอจึงเป็นวัดศูนย์รวมชุมชน วัดจึงมีความสำคัญต่อชาวบ้านมากขึ้น ต่อมาในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ทางวัดจึงได้เปิดโรงเรียนประชาบาล ขึ้น โดยมีนายแซ ศรีจำลอง (ชาวบ้านเรียกท่านปลัดแซ) เป็นครูใหญ่ โดยใช้โรงเรียนศาลาเป็นอาคารชั่วคราว

พ.ศ.๒๕๔๖ โรงเรียนไปตั้งใหม่ที่วัดใหม่ทอง เนื่องจากวัดขาดผู้อุปถัมภ์ วัดตาหมอจึงร้างไปนาน ต่อมาเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๑๗ นายแซ ศรีจำลอง ได้ทำหนังสือถึงนายอำเภอลานสกา ขอปฏิสังขรณ์ วัดตาหมอขึ้นใหม่ และพระสงฆ์จำพรรษามาจนถึงปัจจุบัน

ธรรมเนียมเจ้าอาวาสวัดตาหมอ

เนื่องจากวัดตาหมอร์ทั้งหลายยุค หลายช่วงการมีเจ้าอาวาสรักษาการจึงไม่ปะติดปะต่อลำดับไว้ยากผู้เขียน ค้นได้บางยุคตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ ปัจจุบันมีดังนี้

๑. พระคง	อดิพโล	พ.ศ.๒๕๑๗ - ๒๕๑๙
๒. พระมะลิ	-	พ.ศ.๒๕๑๙ - ๒๕๒๐
๓. พระโส	สิริบุญใหญ่	พ.ศ.๒๕๒๐ (ไม่ถึงปี)
๔. พระสว่าง	อินทโชโต	พ.ศ.๒๕๒๐ - ๒๕๒๒
๕. พระใบฎีกาจบ	กนตสิโล	พ.ศ.๒๕๒๓ - ๒๕๒๖

ในระหว่าง พ.ศ.๒๕๒๖-พ.ศ. ๒๕๓๒ ไม่มีพระรักษาการเจ้าอาวาสและไม่มีพระจำพรรษาในบางปี

๖. พระเอียด	อุมจาโร	พ.ศ.๒๕๓๒ - ปัจจุบัน

สิ่งก่อสร้างที่เป็นถาวรวัตถุ

๑. โรงธรรมหรือศาลาการเปรียญ ที่ดัดแปลงต่อเติมจากหลังเก่า

สืบสาน หลานตาขุน. (2558, เมษายน) “ประวัติวัดโบราณ วัดตาหมอ”
สารนครศรีธรรมราช. 45(4) : หน้า 18-26.

หอสมุดแห่งชาติ
๑๕

ภายในโรงธรรมศาลาที่ประดับตกแต่งด้วยจิตรกรรมฝาผนังทั้งภาพวาดและตัวนกกลวลายนูนสูงเป็นฝีมือพระลูกวัดของวัดตาหมอ โรงธรรมหลังนี้พระครูวิสุทธิจารี กำลังทำเรื่องเพื่อพระราชทานวิสุงคามสีมา สำหรับใช้อุปสมบทลูกหลานในโอกาสต่อไป

๓. ฉาปนสถาน
๔. รูปปั้นปูตาหมอ
๕. พระลากหล่อด้วยดีบุก
๖. หอฉัน ๑ หลัง
๗. โรงครัว
๘. กุฏิที่พักสงฆ์ ๕ หลัง
๙. หอประชุมชาวบ้าน
๑๐. เมรุเผาศพ

๒๔

สืบสาน หลานตาขุน. (2558, เมษายน) “ประวัติวัดโบราณ วัดตาหมอ”
สารนครศรีธรรมราช. 45(4) : หน้า 18-26.

สงฆ์
นครศรีธรรมราช

ประวัติพระครูวิสุทธิจารี (พ่อท่านเอียด) เจ้าอาวาสวัดตาหมอปัจจุบัน

สถานเดิม ชื่อนายเอียด ชูช่วย

เกิดเมื่อวันเสาร์ที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๐๐ ปีระกา เกิด ณ บ้านเลขที่ ๔๖๐ ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นบุตร ของนายท่า-นางเข้า ชูช่วย การศึกษาจบ ป.๔

อุปสมบท พ.ศ.๒๕๒๓ ที่วัดคงคามณี อำเภอปากพนัง โดยมีพระครูวิบูลย์ศีลาจารย์ เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระข้า จิตมูโม เป็นพระกรรมวาจาจารย์

มาจำพรรษาที่วัดตาหมอ หมู่ที่ ๖ ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๒ โดยรักษาการเป็นพระอธิการวัดตาหมอ อยู่ ๗ ปี จนกระทั่งถึงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๔ ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดตาหมอในปัจจุบัน

สมณศักดิ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระครูสัญญาบัตร “พระครูวิสุทธิจารี” เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๔

พ่อท่านเอียด เป็นพระนักพัฒนาทั้งวัดและพัฒนาคณะ โดยท่านมีแนวคิด “คิดอย่างมีปัญญา ทำอย่างมีสติ” ทุกวันพระท่านจะนำชาวบ้านสวดมนต์ และนั่งวิปัสสนากรรมฐาน ปัจจุบันท่านเป็นพระนักเทศน์มีปากเอกรูปหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช

พระครูวิสุทธิจารี เป็นพระที่ขยัน นอกจากหน้าที่ทางศาสนกิจแล้วยังทำงานทุกอย่างในวัด ปลูกสร้างวัดกุ และสนใจเรื่องการเมืองการปกครอง ปลูกทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ มีอภัยค้ายดี ช่วยเหลือสังคม และสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสเสมอ จริยวัตรของท่านตรงกับข้อธรรมะที่เรียกว่า “สังคหวัตถุสี่” คือ

สืบสาน หลานตาขุน. (2558, เมษายน) “ประวัติวัดโบราณ วัดตาหมอ”
สารนครศรีธรรมราช. 45(4) : หน้า 18-26.

๑. โอบอ้อมอารี - ทาน
๒. วจีไพเราะ - ปิยะวา
๓. สงเคราะห์ปวงชน - อรรถจริยา
๔. วางตนเสมอต้นเสมอปลาย - สมานัตตตา

เห็นได้จากผลผลิต จากสวนผลไม้ทุกอย่างภายในวัด ท่านไม่ได้ขายเอาสตางค์ใส่ย่าม แต่ท่านจะส่งไปวัดต่างๆ หน่วยงานเอกชน และองค์กรต่างๆ โดยไม่คิดค่าราคา แต่เมื่อถึงคราวทางวัดจัดกิจกรรม เช่นทอดผ้าป่า ทอดกรู และอื่นๆ สถานที่เหล่านั้นจะให้การช่วยเหลือเป็นเงินทองบ้าง เป็นสิ่งของและแรงงานบ้าง

ท่านมีแนวคิดในการบริหารวัดว่าจะทำอย่างไร ให้คนในสังคมเข้ามามีบทบาทในการบำรุงพระพุทธศาสนา ให้ยั่งยืน โดยท่านยึดหลัก คือ ๓ ข ๕ ป มีดังนี้

- ข ที่ ๑ คือ ทำอย่างไรให้เขาเชื่อในความบริสุทธิ์ข้อสัตย์ ในการดำรงตนทางสมณะ
- ข ที่ ๒ คือ เมื่อเขาเชื่อแล้วเขาจะชอบ ในการที่จะเสนอความคิดเห็นของท่าน
- ข ที่ ๓ คือ เมื่อเขาชอบแล้วเขาจะมาช่วย ทำกิจกรรมทุกอย่างในวัด

ส่วน ๕ ข นั้นคือ

- ข ที่ ๑ บริเวณวัด ต้องสะอาดร่มรื่น นำเข้ามาทำกิจกรรม น่ายุ
 - ข ที่ ๒ บริวาร พ่อท่านเอียดจะมีคนศรัทธาจับถือมากทั้งใกล้และไกล
 - ข ที่ ๓ บริการ นอกจากท่านจะเป็นคนขยันแล้วยังให้บริการทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่บุคคล กลุ่มบุคคล และสังคมอย่างดี เช่นอาหาร สิ่งของ และศาสนกิจ
 - ข ที่ ๔ บริวาร เครื่องบริวาร สิ่งของใช้ในวัดให้ทุกคนมีส่วนร่วมและนำไปใช้และเก็บไว้ตามสัดส่วน
 - ข ที่ ๕ บริกรรม ท่านเป็นพระขยันในการศึกษาค้นคว้าเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ทั้งธรรมวินัย และพระสูตรต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั้งยังเป็นพระนักเทศน์ ให้ธรรมะเป็นทานเสมอ
- ด้วยเหตุนี้เองวัดตาหมोजึงมีการพัฒนาไปสู่ความเจริญอย่างดีสิ่งก่อสร้างก็ดี สังคมรอบวัดก็ดี เกิดขึ้นมากมาย หลังจากท่านมายุที่วัดตาหมอ